

Exportált oktatók

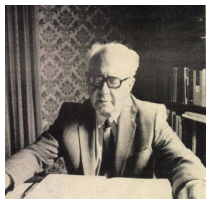
PTE Egyetemi Almanach

Temesi Mihály	3
Csapláros István	3
Kardos Tibor	3
Wagner János	4
Babics András	4
Simor Ferenc	5
Szabó Pál Zoltán	5
Molnos Lipót	6
Prohászka Lajos	6
Kerényi Károly	6
Máté Károly	7
Merényi Oszkár	7
Tóth László	8
Fejérváry Géza Gyula	8
Koszó János	9
Járdányi Paulovics István	9
Koltay-Kastner Jenő	10
Wallner Ernő	10
Thienemann Tivadar	11
Zolnai Béla	11
Lambrecht Kálmán	12
Mészáros Ede, vitéz	12
Tóth Zoltán	12
Fitz József	13
Gragger Róbert	13
Hézsér Aurél	14
Gebhardt Antal	14
Telegdi-Róth Károly	15
Kornis Gyula	15
Gálos Rezső	16
Strömpl Gábor	16
Koch Nándor	16
Holub József	17
Halasy-Nagy József	18
Fülep Lajos	18
Klemm Antal	19
Bognár Cecil Pál	19
Barankay Lajos	20
Prinz Gyula	20
Felvinczi Takács Zoltán	20
Lukinich Imre	21
Birkás Géza	21
Császár Elemér	22
Vargha Damján	23
Tolnai Vilmos	23

Vári Rezső	24
Weszely Ödön	24
Buzássy Ábel	25
Hodinka Antal	25
Zolnai Gyula	25
Gyomlay Gyula	26

PTE Egyetemi Almanach

Temesi Mihály

Pécs 1914.02.18. – Pécs, 1988.09.29. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet (1933–1940); ETE BNYTK/ETE JÁK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1940–1943); PPF/PTF Magyar Nyelvi Tanszék (1949–1980). **Dipl.:** ETE BNYTK, magyar-francia szakos középiskolai tanár 1937. **Tanulmányutak:** NDK (Lipcse, Erfurt); NSZK (Heidelberg); Franciaország (Párizs, Nancy, Besancon, Grenoble); Jugoszlávia. **Habilitáció:** 1948. **Kandidátus:** 1984. **Egy. tanár:** JPTE TK c. egy. tanár (1985). **Egy. tisztség:** tanszékvezető (PPF/PTF Magyar Nyelvi Tanszék 1949–1980). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Nyelvtudományi Társaság; Magyar Irodalomtörténeti Társaság. **Kitünt.:** MTA könyvjutalom (1933); Pécs sz. kir. város pályadíja (1935); Tóth Lajos-jutalomdíj (1935); Munka Érdemérem (1955); Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1963). **Nyugdíj:** 1980. **Szerk.:** Anyanyelvünk (1955–). **Kut. terület:** magyar szótani kutatások, nyelvjáráskutatás (az Ormánság nyelvjárása), nyelvbölcselet.

F.M.: A magyar névmások története. Pécs, 1937. — Ormánsági gyermekjátékok. Pécs, 1943. — A nyelvi jel hagyományos fogalmának kialakulásáról. Bp., 1966. — Anyanyelvi nevelésünk egységéért és korszerűsítéséért. Magyar Nyelvőr, 1971/3. 323–331 — A leíró magyar nyelvtan alapja. Bp., 1972.

Irod.: SZABÓ 941–942. — Szűcs T.: T. M. (1914–1988) emlékére. Magyar Nyelv, 1999/2. 248–250. — MEMORIA 28–29. — Kiss J.: T. M. dialektológiai munkásságáról. Magyar Nyelv, 2004/2. 243. — PL II. 295.

Csapláros István

Baja 1910.06.28. – Varsó, 1994.06.30. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1934–1940). **Dipl.:** ETE BNYTK, magyar és francia nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári oklevél 1933; ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél német nyelv és irodalomból 1935; ETE BNYTK, német nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári oklevél 1937; JNME, gazdasági szaktanári oklevél 1941. **Kandidátus:** 1961. **Tud. doktora:** 1985. **Szakmai szerv. tag:** Magyar-Lengyel Baráti Társaság. **Távozás:** 1940. 1940-ben az ETE BNYTK megszűnésével Budapestre távozik. **Kut. terület:** irodalomtörténet, magyar-lengyel irodalmi kapcsolatok.

F.M.: Théophile Gautier és a magyarok. Pécs, 1935. (Specimina Dissertationum Facultatis Philosophicae Regiae Hungaricae Universitatis Elisabethinae Quinqueecclesiensis, 73.) — Tótnyelvű magyar szépirodalom. Bp., 1940. — A múlt század lengyel irodalma Magyarországon. Bp., 1941. — A magyar irodalom útja Lengyelországban, 1830–1918. Bp., 1958. — Le chemin de la littérature hongroise en Pologne. Bp., 1959.

Irod.: SZABÓ 116–117. — T. Erdélyi I.: Cs. I. hetvenöt éves. Helikon, 1985/1. 143–144. — D. Molnár I.: Cs. I. (1910–1994). ItK, 1994/1. 804–805.

Kardos Tibor

Budapest 1908.08.02. – Budapest, 1973.12.19. **Alk.:** ETE BNYTK Olasz Intézet (1932–1937); ETE BNYTK magántanár (1936–1940). **Dipl.:** ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél 1930; ETE BNYTK, latin-olasz szakos középiskolai tanári oklevél 1932. **Tanulmányutak:** Róma (Sapienza Egyetem); Róma (Sapienza Egyetem); Görögország; Róma (Sapienza Egyetem). **Ösztöndíjak:** 1933. Haniseion-alap ösztöndíja Görögországba. **Habilitáció:** 1936. **Tud. doktora:** 1952. **MTA lev. tag:** 1953. **MTA r. tag:** 1973. **Szakmai szerv. tag:** Società europea di cultura (Velençe); Accademia dell'Arcadia (Róma); Centro Petrarcesco Tudományos Tanács (Padova); Ovidianum; Associazione internazionale per gli Studi di Lingua e Letteratura Italiana; Magyar Irodalomtörténeti Társaság; Batsányi János Társaság. **Kitünt.:** Baumgarten-díj (1942); Kossuth-díj (1956); Olasz Nemzeti Dante-bizottság aranyérme. **Távozás:** 1940. 1950-től az ELTE-n tanít. **Szerk.:** Janus Pannonius (1947–1948); Irodalmi Figyelő (1955–1957); Filológiai Közöny (1955–1973). **Kut. terület:** középkori irodalomtörténet, a középkori magyarországi humanista műveltség és reneszánsz irodalom, az itáliai és európai reneszánsz művészeti és szellemi áramlatai.

F.M.: A laikus mozgalom magyar bibliája. Bp., 1931. — Zrínyi, a költő. Bp., 1932. — Stílus tanulmányok Mátyás király kancelláriájáról. Pécs, 1933. — Néhány adalék a magyarországi humanizmus történetéhez. Pécs, 1933. — Janus Pannonius bukása. Pécs, 1935.

Irod.: SZABÓ 440–442. — MÉL III. 366–367. — Bán I.: K. T. ItK, 1973/6. 778–779. — Harmatta J.: K. T. Filológiai Közlemények, 1973/3–4. 241–244. — T. Erdélyi I.: K. T. (1908–1974). Helikon, 1974/1. 129–130.

Wagner János

Budapest 1906.11.22. – Budapest, 1948.10.06. **Alk.:** ETE BNYTK Állattani Intézet (1929–1933). **Dipl.:** ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél biológia–paleontológia–geológia tárgykörből 1928. **Tanulmányutak:** Közép- és Dél-Európa; Adriai-tenger; Törökország; Kis-Ázsia. **Ösztöndíjak:** 1929, 1931 - belföldi ösztöndíj; 1930 - bécsi ösztöndíj (Collegium Hungaricum). **Habilitáció:** 1934. **Szakmai szerv. tag:** National Geographic Society; Királyi Magyar Természettudományi Társulat; Tisza István Tudományos Társaság; Szent István Akadémia. **Távozás:** 1933. 1933-tól a Magyar Nemzeti Múzeum állattárának gyakornoka **Kut. terület:** állattan, biológia.

F.M.: Újabb adatok a magyarországi Limnaeák ivarszerveinek anatómiájához. ÁKözl, 1927/1–2. 29–39., 107–108. — Faunisztikai adatok Közép-Ázsiából. ÁKözl, 1928/3–4. 157–160., 206. — Vizsgálatok a Tihany-környéki vizicsigák köréből. A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái, 1928/1. 92–103. — Lymnaea tanulmányok. ÁKözl, 1928/1–2. 21–38. — Faunisztikai közlemények. ÁKözl, 1929/3–4. 156–164.

Irod.: SZABÓ 1047–1051. — Rotarides M.: J. W. Fragmenta Faunistica Hungarica, 1948/3–4. 94–95. — MÉL II. 1019. — Wagner M.: Dr. W. J. (1906–1948) emlékének. Soosiana, 1981/9. 71–72.

Babics András

Komlósd 1906.01.20. – Pécs, 1984.09.12. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet (1934–1938). **Dipl.:** ETE BNYTK, magyar és egyetemes történelem és földrajz szakos középiskolai tanári oklevél 1931; ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél 1933. **Kandidátus:** 1952. **Szakmai szerv. tag:** Baranya Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Társulat. **Kitünt.:** Molnár Erik-emlékérem (1982). **Távozás:**

1938. FJTE BNYTK **Kut. terület:** történelem, Pécs város története, ipartörténet.

F.M.: A kamarai igazgatás Pécs városában 1686–1703. Pécs, 1937. — Radnay Mátyás pécsi püspök kinevezése. [Pécs], 1937. — Pécs város szabad királyi rangra emelésének története 1703–1780. [Pécs], 1937. — A pécsvidéki kőszénbányászat története. Bp., 1952. — A komlói kőszénbányászat története. Pécs, 1958.

Irod.: SZABÓ, 32-33. — Mendly L. - Dr. Ádám A.-né Dr. Babics A.: Dr. B. A. (1906-1984). Bányászattörténeti Közlemények, 2007/1. 81-94.

Simor Ferenc

(Stickel Ferenc), Siklós 1901.11.26. – Pécs, 1978.05.28. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet, külső munkatárs (1923–); ETE JÁK magántanár (1948–). **Dipl.:** Budapesti Tanítóképző Főiskola, földrajz, természetrajz és vegytan szakos polgári iskolai tanári oklevél 1923; ETE BNYTK, bölcsészdoktorátus 1934. **Habilitáció:** 1940. **Kandidátus:** 1957. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Meteorológiai Társaság. **Kitünt.:** Eötvös József-díj (1923); Steiner Lajos-émlékérem (1958). **Távozás:** ?. FJTE BTK **Kut. terület:** agrometeorológia, klimatológia.

F.M.: Pécs éghajlata, I-II. Pécs, 1935–1938. — Az advekciós és a sugárzási hatás visszatükröződése a hőmérsékleti anomáliák gyakorisági eloszlásában Magyarországon 1871–1950. Pécs, 1958. — A délkelet-dunántúli hőmérsékleti anomáliák gyakorisági eloszlásának vizsgálata makroszinoptikus értelmezéssel. Bp., 1958. — Adatok a Délkelet-Dunántúl éghajlatához. Bp., 1966. — A Mecsek hegység éghajlata. Pécs, 1974. [Társszerz.: Kéri M.]

Irod.: Lovász Gy.: Ki volt S. F.? (1901–1978). PSzle, 2001/4. 118–121. — Simon A.: Magyarországi meteorológusok életrajzi lexikonja. Bp., 2004. — Fodor F.: A magyar földrajztudomány története. Bp., 2006. 739–740.

Szabó Pál Zoltán

(Karay Szabó Zoltán), Pécs 1901.08.26. – Pécs, 1965.07.24. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet (1923–1933); ETE BNYTK magántanár (1932–1940); PPF/PTF Földrajz Tanszék (1948–1950). **Dipl.:** ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél 1925; ETE BNYTK, történelem-földrajz szakos középiskolai tanári oklevél 1930. **Tanulmányutak:** Zürich; Csehszlovákia; Albánia; Ausztria; Szovjetunió; Németország; Olaszország. **Habilitáció:** 1932. **Egy. tisztség:** igazgató (PPF/PTF 1948–1949); tanszékvezető (PPF/PTF Földrajzi Tanszék 1948–1950). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Barlangkutató Társulat; Magyarhoni Földtani Társulat; National Speleological Society (USA); Magyar Földrajzi Társaság; Magyar Hidrológiai Társaság; Geofizikusok Egyesülete; Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége. **Kitünt.:** Munka Érdemrend (1954); Kadič Ottokár-érem (1964). **Távozás:** 1950. - **Szerk.:** Természettudományi Közlöny; Földrajzi Értesítő; Földrajzi Közlemények; Pécsi Műszaki Szemle. **Kut. terület:** geográfia, a Mecsek fejlődéstörténete, felszínalaklata és hidrográfiai viszonyai.

F.M.: Adatok Pécs környékének településföldrajzához. Pécs, 1926. — Déldunántúl népe, 1830–1920. Bp., 1931. — A Mecsek-hegység formáinak ismerete. Bp., 1931. — Pannonföld öt polgársága. Pécs, 1935. — A mecseki karsztvíz. Hidrológiai Közlöny, 1940/1. 136–152.

Irod.: SZABÓ 886-890. — Rónaki L.: Dr. Sz. P. Z. emlékezete. Karszt és Barlang, 1965/2. 45-46. — Fejér L.: Sz. P. Z. emlékezete. Földtani Közöny, 1966/3. 271-274. — RAVASZ VI. 1160. — T. Mérey K.: Sz. P. Z., a Dunántúli Tudományos Intézet megalapítója (1901-1965). PSzle, 2001/4. 113-117.

Molnos Lipót

(Müller Lipót, Molnosy Müller Lipót, Molnos-Müller Lipót), Váradles 1897.06.16. – Budapest, 1982.10.16. **Alk.:** ETE BNYTK francia lektor (1924-1930); ETE BNYTK Könyvtár (1924-1930); ETE BNYTK magántanár (1937-1940). **Dipl.:** PPTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1921; PPTE BTK, magyar-francia szakos középiskolai tanári oklevél 1922. **Habilitáció:** 1937. **Szakmai szerv. tag:** École Nationale de Langues Vivantes Orientales. **Távozás:** 1940. 1927-től a párizsi Magyar Intézet igazgatója. **Szerk.:** Revue des Études Hongroises (1933-1944). **Kut. terület:** irodalomtörténet, francia-magyar történelmi és kulturális kapcsolatok.

F.M.: Francia politikai eszmék a reformkor irodalmában. Bp., 1923. — Petőfi politikai költészete és Béranger. Bp., 1924. — II. Rákóczi Ferenc a korabeli francia irodalomban. In: Lukinich I. - Mikes J. - Ravasz L. (szerk.): Rákóczi Emlékkönyv, II. Bp., 1935. 337-374. — Anthologie de la prose hongroise. Párizs, 1938. [Összeáll.: Hankiss J.-sal] — A műszeripari dokumentáció és tájékoztatás forrásai. Bp., 1961. [Társszerz.: Györe P.]

Irod.: SZABÓ 696-697. — Ablonczy B.: A Párizsi Magyar Intézet kezdetei. M. L. igazgatósága (1927-1943). In: Gálffy L. - Sáringer J. (szerk.): Fehér lovag: tanulmányok Csernus Sándor 65. születésnapjára. Szeged, 2015. 403-421.

Prohászka Lajos

(Prochaska, Ludwig Georg), Brassó 1897.03.02. – Budapest, 1963.06.16. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1929-1931). **Dipl.:** BTE BTK, görög-latin-filozófia szakos középiskolai tanári és bölcsészdoktori oklevél 1919. **Tanulmányutak:** Berlin; Németország; Berlin; Németország; Franciaország; Anglia. **Habilitáció:** 1929. **MTA lev. tag:** 1939. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Paedagogiai Társaság; Magyar Filozófiai Társaság. **Távozás:** 1931. - **Főszerk.:** Athenaeum (1931-1940). **Szerk.:** Egyetemi Élet (1938-1943). **Kut. terület:** pedagógia, kultúrfilozófia, könyvtártudomány.

F.M.: Az élet mint tett és mű. Bp., 1926. — Zur Theorie des Gegenstandes. Berlin, 1927. — Vallás és kultúra. Leopold Ziegler filozófiája. Bp., 1928. — Pedagógia mint kultúrfilozófia. Bp., 1929. — A lélek és az abszolútum. Bp., 1930.

Irod.: SZABÓ 792-795. — Faludi Sz.: P. L. (1897-1963). Köznevelés, 1963/13-14. 426. — Galicza P.: Pedagógia, kultúrfilozófiai alapon: P. L. elméletéről. Világosság, 1976/8-9. 551-555. — PedLex III. 502-503. — Kovács L.-né Vermes S.: Száz éve született P. L. MPed, 1997/3-4. 351-354.

Kerényi Károly

Temesvár 1897.01.19. – Ascona, 1973.04.10. **Alk.:** ETE BNYTK Ókortudományi Intézet (1934–1940). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1919; BTE BTK, latin–görög szakos középiskolai tanári oklevél 1920. **Tanulmányutak:** Bonn; Oslo; Róma; Zürich; Genova. **Habilitáció:** 1926. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1934); ETE BNYTK ny. r. tanár (1936). **MTA lev. tag:** 1946. **Díszdoktor:** Uppsalai Egy. Teológiai Kar (1963). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Ókortudományi Intézet 1934–1940); dékán (ETE BNYTK 1938–1939). **Szakmai szerv. tag:** Norvég Tudományos Akadémia; Istituto di Scoli Etruschi. **Kitünt.:** a görög György-rend tiszti keresztje (1931); Baumgarten-díj (1948); Arany Humboldt-érem (1969); posztumusz Széchenyi-díj (1990). **Távozás:** 1940. HMTE BNYTK Klasszika-Filológia Intézet vezetője. **Szerk.:** Egyetemes Philologiai Közlöny (1924–1934); Sziget (1935–1939); Ergaszterion (Műhelytanulmányok és bírálatok a szellemtörténeti kutatás köréből); Pannónia Könyvtár. **Kut. terület:** klasszika-filológia, ókortudomány, antik vallástörténet.

F.M.: Attika és Athén. In: Egyetemes történet. I. köt. Az ókor története. Bp., 1935. — Dionysos und das Tragische in der Antigone. Frankfurt am Main, 1935. — Ókortudomány. Kecskemét, 1935. — Humanizmus és hellenizmus. Válasz, 1936. 604–614. — Apollon. Wien, 1937.

Irod.: MÉL III. 384–385. — RAVASZ VI. 1058–1080. — Havasréti J.: K. K. és a pécsi egyetem. Jelenkor, 1997/7–8. 901–905 — Szilágyi J.: Egy elmaradt emlékkönyv helyett: tisztelgés K. K. előtt. Európai Utas, 1999/2. 49–52. — SZEA I. 145–146.

Máté Károly

Simonmajor 1896.11.17. – Budapest, 1987.06.01. **Alk.:** ETE BNYTK Német Intézet (1923–1932); ETE BNYTK magántanár (1933–1940). **Dipl.:** BTE BTK, magyar–német szakos középiskolai tanári oklevél 1920; ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél 1925. **Tanulmányutak:** Berlin. **Habilitáció:** 1933. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Sajtótudományi Társaság; Janus Pannonius Társaság; Minerva Társaság; Magyar Filozófiai Társaság. **Távozás:** 1940. - **Főszerk.:** Magyar Könyvbarátok Diárium. **Szerk.:** Dombóvári Hírlap; Minerva; Tudományos Gyűjtemény; Sajtótudományi Könyvtár. **Kut. terület:** irodalom-, szellem- és sajtótörténet, a hírlapirodalom története..

F.M.: A magyar önéletírás kezdetei, 1585–1750. Pécs, 1926. — Irodalomtörténet-írásunk kialakulása. Bp., 1928. — A könyv morfológiája. Bp., 1930. — Az első magyarországi hírlap kérdése. Bp., 1945. — Sajtó és nevelés. Bp., 1947.

Irod.: SZABÓ 659–661. — Kicsi S.: M. K. emlékezete. A Könyv, 1987/3. 95–97.

Merényi Oszkár

Tótsóvár 1895.06.28. – Budapest, 1981.03.19. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1940–1940). **Dipl.:** BTE BTK, magyar–német 1918; ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél 1928. **Tanulmányutak:** Berlin; Párizs; London; Firenze. **Habilitáció:** 1940. **Kandidátus:** 1960. **Szakmai szerv. tag:** Berzsényi Társaság. **Távozás:** 1940. Az ETE BNYTK ideiglenes szüneteltetése. **Kut. terület:** irodalomtörténet, a felvilágosodás magyar irodalma (Berzsényi Dániel és Kozma Andor munkássága) .

F.M.: Virágfestő. Kaposvár, 1923. — Berzsényi-tanulmányok. Bp., 1936. — Adalékok a magyar kiadástörténethez a XIX. században. Bp., 1937. — Kozma Andor. Tanulmányok és a költő posztumusz verseskötete. Kaposvár, 1941. — Bessenyei György. Nyíregyháza, 1943.

Irod.: SZABÓ 671-674. — MÉL II. 613-614. — Wéber A.: M. O., 1895-1981.
Irodalomtörténet, 1981/3. 864-865. — Lukácsy S.: M. O. ItK, 1981/3., 864-865. —
Merényi L.: M. O. - a pedagógus és kutató. PedSzle, 1985/7-8. 727-736.

Tóth László

Tápiószele 1895.06.04. – Szeged, 1958.10.12. **Alk.:** ETE BNYTK Világtörténeti Intézet (1935-1940); ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet (1939-1940). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1919. **Tanulmányutak:** Bécsi Állami Levéltár; Római Magyar Intézet; Oslo; Lengyelország; Ausztria. **Habilitáció:** 1925. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1935); ETE BNYTK ny. r. tanár (1937). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Világtörténeti Intézet 1935-1940); igazgató (ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet, mb. 1938-1939); dékán (ETE BNYTK 1940-1941). **Szakmai szerv. tag:** MTT; Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság; Collegium Cultorum Martyrum (Róma); Scuola Pontificia di Paleografia; Diplomatica e Archivistica (Vatikán). **Kitünt.:** pápai Benemerenti érdemkereszt II. osztályának díja. **Távozás:** 1940. FJTE BNYTK **Főszerk.:** Szegedi Hírlap. **Kut. terület:** egyháztörténet, magyarországi katolikus egyház, a pápaság és a középkori diplomácia forrásai; a kereszténység története a középkortól a 19. századig.

F.M.: Élelmiszerárak és élelmiszerbevásárlás a pápai kuriánál XXII. János korában. Bp., 1921. — A pápai udvar lakásviszonyai a XIII. század második felétől a XIV. század közepéig. Bp., 1924. — Fraknoi Vilmos. Bp., 1925. — Zwei Berichte des Wiener Nuntius Garampi über die kirchlichen Verhältnisse um 1776. Römische Quartalschrift, 1926. — A jubileumi búcsú kihirdetése Magyarországon 1776-ban. (=Die promulgation des Jubileumsablasses in Ungarn im Jahre 1776.) Bp., 1928.

Irod.: SZABÓ 971-973. — RAVASZ VI. 1165. — SZEÁ I. 214. — BENKE 208-210. — MEMORIA 30-31.

Fejérváry Géza Gyula

(Fejérváry Géza Gyula Imre), Budapest 1894.06.25. – Budapest, 1932.06.02. **Alk.:** ETE BNYTK Állattani Intézet (1930-1932). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél állattanból és összehasonlító bonctanból 1917. **Tanulmányutak:** Olaszország; Svájc; Ausztria; Németország; Franciaország; Málta; Lampedusa (Olaszország). **Habilitáció:** 1924. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Állattani Intézet 1930-1932). **Szakmai szerv. tag:** National Geographic Society; Historical and Scientific Society (La Valetta); Société Zoologique de France; Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Wien; Paleontologische Gesellschaft; Société des Sciences Naturelles (Lausanne); Magyarhoni Földtani Társulat; Királyi Magyar Természettudományi Társulat. **Kut. terület:** zoológia, paleontológia.

F.M.: Beiträge zur Herpetologie des Rhônetales und seiner Umgebung von Martigny bis Bouveret. Lausanne, 1909. — Fosszilis békák a püspökfürdői praeglaciális rétegekből, különös tekintettel az Anurák sacrumának phyletikai fejlődésére. Földtani Közlöny, 1917/1-3. 25-53. — Phylogenetical and Morphological Notes on the Primary and Secondary Dermal Bones of the Skull. Archiv für Naturgeschichte, 1922/7. 69-102. — Über Erscheinung und Prinzipien der Reversibilität in der Evolution und das Dollo'sche Gesetz. Berlin, 1925. — Élet, szerelem, halál. Biologia. Bp., 1927.

Irod.: SZABÓ 225-235. — Pongrácz S.: Dr. báró F. G., 1894-1932. ÁKözl, 1932/3-4. 199-204. — Boros I. - Dely O. Gy.: Einige Vertreter der ungarischen Zoologie an der

Wende des 19.-20. Jahrhunderts und die wissenschaftshistorische Bedeutung ihrer Tätigkeit II. G. Gy. F. (1894-1932). *Vertebrata Hungarica*, 1968/1-2. 45-142. — Dely O. Gy.: Die wissenschaftliche und literarische Tätigkeit von G. F. auf dem Gebiete der Zoologie. *Vertebrata Hungarica*, 1968/1-2. 13-43. — Dely O. Gy.: In commemoration of the centenary of G. Gy. F.'s birth. *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici*, 1994. 145-151.

Koszó János

Lippa 1892.04.25. – Budapest, 1952.10.10. **Alk.:** ETE BNYTK Német Intézet (1934-1940). **Dipl.:** BTE BTK, magyar-német szakos bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevél 1915. **Tanulmányutak:** Párizs; London; Franciaország; Bécs; Németország; Németország. **Habilitáció:** 1924. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1935); ETE BNYTK ny. r. tanár (1937). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Német Intézet, mb. 1934-1935); igazgató (ETE BNYTK Német Intézet 1935-1940); dékán (ETE BNYTK 1939-1940). **Szakmai szerv. tag:** Szent István Akadémia; Deutsche Akademie (München); Szent István Akadémia; Budapesti Filológiai Társaság; Pedagógiai Társaság. **Távozás:** 1940. A kolozsvári FJTE BNYTK ny. r. tanára **Főszerk.:** Műhely (1937-1943). **Szerk.:** Egyetemes Philológiai Közlöny (1924-1934); Ergaszterion (Műhelytanulmányok és bírálatok a szellemtörténeti kutatás köréből). **Kut. terület:** német-magyar irodalmi kapcsolatok, a magyar romantika kora, a gyakorlati nyelvoktatás kérdései.

F.M.: Fessler Aurél Ignác élete és szépirodalmi munkássága. Bp., 1915. — A költői alkotás lélektana. Bp., 1918. — Fessler Aurél Ignác a regény- és történetíró. Bp., 1923. — Művelődésismeret mint a modern nyelvi oktatás alapja. Bp., 1931. — "Nyugat alkonya"-hangulat a XIX. század első felében és Magyarország. Bp., 1933.

Irod.: MTL 308. — Karczag V. (szerk.): A magyar állam élete. A magyar államélet monográfiája. Bp., 1932. 655. — SZABÓ 532-537. — MÉL III. 428-429. — RAVASZ VI. 1139.

Járdányi Paulovics István

(Paulovics István), Izsa 1892.02.28. – Debrecen, 1952.12.09. **Alk.:** ETE BNYTK Ókortörténeti és Archeológiai Intézet (1938-1940). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1917. **Tanulmányutak:** Olaszország; Görögország; Németország; Ausztria; Balkán. **Habilitáció:** 1936. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1938). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Ókortörténeti és Archeológiai Intézet 1938-1940). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat; Archeologische Institut des Deutschen Reiches; Société Archeologique de Belgrade. **Távozás:** 1940. A TITE BTK Ókortörténeti Tanszékének és Régészeti Intézetének ny. r. tanára **Kut. terület:** régészet, római archeológia, pannoniai limes.

F.M.: Hellenisztikus egyiptomi emlékek Magyarországon. Bp., 1917. — A dunapentelei római telep. (*Archaeologica Hungarica* 2.) Bp., 1927. — A szőnyi törvénytábla. (*Archaeologica Hungarica* 20.) Bp., 1936. — Dácia keleti határvonala és az úgynevezett dák ezüstkincsek kérdése. Kolozsvár, 1944. — A szombathelyi Szent Márton-egyháznak Savariai Szent Márton születéshelyének római kori eredete. Szombathely, 1944.

Irod.: SZABÓ 737-738. — Oroszlán Z.: J-P. I. *Archaeologiai Értesítő*, 1954. 202-203. — Géfin Gy.: J. P. I. Vasi Szemle, 1958/2. 141-142. — RAVASZ VI. 1081. — Kádár Z.: Száz

Koltay-Kastner Jenő

(Kastner Jenő), Magyardíószeg 1892.02.15. – Szeged, 1985.03.03. **Alk.:** ETE BNYTK Olasz Intézet (1924–1940). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1913; BTE BTK, magyar-olasz-francia szakos középiskolai tanári oklevél 1919. **Habilitáció:** 1923. **Kandidátus:** 1952. **Tud. doktora:** 1956. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1924); ETE BNYTK ny. r. tanár (1928). **MTA lev. tag:** 1943. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Olasz Intézet 1924–1940); dékán (ETE BNYTK 1932–1933). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Irodalomtörténeti Társaság; MTT; Szent István Akadémia; Istituto per la Storia del Risorgimento; Corvin Mátyás Magyar-Olasz Egyesület; Irodalmi Társaság. **Kitünt.:** Olasz Koronarend tiszti lovagja (1929); Munka Érdemrend (1958); Olasz Köztársaság Érdemrendjének parancsnoki fokozata (1973); Magyar Népköztársaság Zászlórend (1982). **Távozás:** 1940. HMTE BNYTK Olasz Filológiai Tanszék ny. r. tanára **Főszerk.:** Pannonia (1935–1937); Annuario dell'Accademia d'Ungheria di Roma (1936–1939); Biblioteca dell'Accademia d'Ungheria (1936–1939); Studi e Documenti Italo-Ungheresi della R. Accademia d'Ungheria di Roma (1936–1939). **Szerk.:** Délvidéki Szemle (1942); Irodalom (társszerk.); Acta Philologica (társszerk.); Acta Romanica et Germanica (társszerk.). **Kut. terület:** magyar és olasz irodalmi, művelődéstörténeti és diplomáciai kapcsolatok a reneszánsztól a 19. századig, a Kossuth-emigráció Olaszországban.

F.M.: A Karthausi helye a szentimentális regényirodalomban. Eötvös és Sainte-Beuve. Bp., 1913. — Együgyű lelkek tüköre. Bp., 1929. — Mazzini e Kossuth. Firenze, 1929. — Olasz-magyar, magyar-olasz szótár. Pécs, 1930–1933. — Il contributo ungherese nella guerra del 1859. Firenze, 1934.

Irod.: SZABÓ 510–515. — RAVASZ VI. 1149–1151. — MÉL III. 494. — Kaposi M.: A 90 éves K.-K. J. köszöntése. Tiszatáj, 1982/2. 12–14. — Jászay M.: K.-K. J. Helikon, 1985/2–4. 391–392.

Wallner Ernő

Királyfalva 1891.02.10. – Budapest, 1982.05.24. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet, magántanár (1938–1940). **Dipl.:** BTE BTK, földrajz-természettudományi szakos középiskolai tanár 1913; PPTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1925. **Ösztöndíjak:** 1909–1913: Eötvös-Collegium, ösztöndíjas. **Habilitáció:** 1938. **Kandidátus:** 1957. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Földrajzi Társaság. **Távozás:** 1940. Utóbb a PPTE Földrajzi Intézetének professzora **Kut. terület:** földrajztudomány.

F.M.: A felsőőrvidéki magyarság települése. FKözl, 1926. 1–36. — A Bakony gazdasági életének földrajza. Pécs, 1937. — A Bakony erdőtakarójának átalakulása a XVIII. század végéig. FKözl, 1941/1. 1–29. — A Bakony erdőtakarójának jelen képe. FKözl, 1943/4. 260–277. — Községszintű (járási) gazdasági földrajzi vizsgálatok tárgyköre és módszere. FKözl, 1957/3. 227–257.

Irod.: SZABÓ 1051–1053. — Tatai Z.: W. E., a településföldrajz kutatója. Falu - Város - Régió, 2002/9. 17–20. — Csiszár M.: Húsz éve hunyt el a pannon táj földrajztudósa, W. E. Comitatus. Önkormányzati szemle, 2003/11–12. 117–119. — Tatai Z. (vál., szerk.): Emlékezés W. E.-re. Élete és munkássága. Veszprém, 2003. — Tatai Z.: A településföldrajz ikercsillagai: Mendöl Tibor - W. E. A földrajz tanítása. Módszertani

Thienemann Tivadar

(Theodore Thass-Thienemann), Budapest 1890.05.01. – Boston (West Roxbury), 1985.03.29. **Alk.:** ETE BNYTK Német Intézet (1918–1934). **Dipl.:** BTE BTK, német-francia szakos középiskolai tanári oklevél 1912; BTE BTK, német filológiai bölcsészdoktori oklevél 1913. **Ösztöndíjak:** 1912–1913. állami ösztöndíj a berlini egyetemen. **MTA lev. tag:** 1923. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Német Intézet 1918–1934); dékán (ETE BNYTK 1925–1926). **Szakmai szerv. tag:** Minerva Társaság; Magyar Filozófiai Társaság; Magyar Protestáns Irodalmi Társaság; Tudományos Társulatok és Intézmények Országos Szövetsége. **Kitünt.:** Corvinkoszorú (1930). **Távozás:** 1934. A PPTE BTK-n a német irodalom ny. r. tanára és a Német Irodalomtörténeti és Nyelvészeti Intézet igazgatója **Főszerk.:** Minerva. **Szerk.:** Egyetemes Philológiai Közlöny; Tudományos Gyűjtemény (Pécs). **Kut. terület:** irodalomtudomány, irodalomtörténet, pszichológia, nyelvfilozófia.

F.M.: Német és magyar nyelvújító törekvések. Bp., 1912. — Mohács és Erasmus. A Magyar Tudományos Akadémiában 1924. március 31-én bemutatott székfoglaló értekezés. Pécs, 1925. — Irodalomtörténeti alapfogalmak. Bp., 1930. — The Subconscious Language. Boston, 1967. — Az utókor címére. T. T. hátrahagyott életrajzi feljegyzései. Sajtó alá rend. Koncz L. [Pécs], 2010.

Irod.: SZABÓ 945-949. — Halász E.: T. T. 1890-1985. Irodalomtörténet, 1985/4. 1026-1030. — Csibra I.: A szellemtörténeti irodalomtudomány klasszikus művéről (T. T.: Irodalomtörténeti alapfogalmak). Irodalomtörténet, 1990/1. 164-169. — BENKE 202-204. — MEMORIA 29.

Zolnai Béla

(Garázda Péter), Székesfehérvár 1890.03.10. – Budapest, 1969.05.26. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1924–1925). **Dipl.:** BTE BTK, magyar-német-francia szakos középiskolai tanári oklevél 1913; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1914. **Tanulmányutak:** Franciaország; Ausztria, Csehszlovákia, Lengyelország, Svájc, Németország. **Habilitáció:** 1923. **Tud. doktora:** 1955. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1924). **MTA lev. tag:** 1940. **MTA r. tag:** 1948. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet, mb. 1924–1925). **Szakmai szerv. tag:** Minerva Társaság; Société de Linguistique (Párizs); Association des Ecrivains Français de l'Étranger (Párizs); Magyar Nyelvtudományi Társaság; Philológiai Társaság; Magyar Irodalomtörténeti Társaság; Magyar Pszichológiai Társaság; Dugonics Társaság. **Kitünt.:** Sámuel-díj (1922); MTA irodalomtörténeti jutalma (1923). **Távozás:** 1925. FJTE BNYTK Francia Filológiai Intézetének vezetője **Szerk.:** Széphalom (1927-1942); Études Françaises. **Kut. terület:** nyelvészettika, stilisztika, összehasonlító irodalomtörténet, a magyar és a francia irodalom története és kapcsolatai a 18–20. században, janzenizmus..

F.M.: A látható nyelv. Bp., 1926. — Mikes Kelemen. Fejezet az irodalmi gondolat történetéből. Bp., 1930. — A janzenizmus európai útja. Bp., 1933. — Szóhangulat és morfológia. Bp., 1936. — A magyar stílus. In: Szekfű Gy. (szerk.): Mi a magyar? Bp., 1939. [Hasonmás kiadás: 1992.] 217-262.

Irod.: SZABÓ 1083-1086. — Baróti D.: Z. B. (1890-1969). Irodalomtörténet, 1969/4. 959-961. — Németh G. B.: Z. B. (1890-1969). ItK, 1969/4. 519-520. — Benkő L.: Z. B.

Lambrecht Kálmán

Pancsova 1889.05.01. – Pécs, 1936.01.07. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1934–1936). **Dipl.:** BTE BTK, természettudományi szakos középiskolai tanári és bölcsészdoktori oklevél 1913. **Tanulmányutak:** Bécs; Haarlem (Teyler Múzeum); London (British Museum); Párizs (Muséum d'Histoire Naturelle); Brüsszel (Muséum d'Histoire Naturelle). **Habilitáció:** 1925. **Egy. tanár:** ETE BNYTK c. ny. rk. tanár (1934). **Szakmai szerv. tag:** Természettudományi Szövetség egyik alapító tagja; Magyar Néprajzi Társaság választmányi tagja; Bajor Ornithológiai és Bajor Zoológiai Társaság levelező tagja; Amerikai Ornithológiai Társaság levelező tagja; Angol Palaeontológiai Társaság levelező tagja. **Kitünt.:** Herman Ottó-érem. **Szerk.:** Természettudományi Közöny (1919. május-július); Búvár (1935–1936). **Kut. terület:** etnográfia, ősföldrajz, ornitológia, a madarak paleontológiája.

F.M.: A magyar szélmalom. Bp., 1911. — A magyar föld első krétakori madara. Bp., 1915. — Herman Ottó. Az utolsó magyar polihisztor élete és kora. Bp., 1920. — Fossilium Catalogus. Aves. Berlin, 1921. — Az őslények világa. Bp., 1923.

Irod.: O. Abel: K. L. Palaeontologische Zeitschrift, 1936/1. 11–17. — SZABÓ 602–634. — Gebhardt A.: L. K. élete és tudományos működése. Természet és Társadalom, 1956/5. 287–289. — Tasnádi-Kubacska A.: Nagy magyar természettudósok. Bp., 1958. 151–194. — Allodiatoris I.: Küzdelmes életút: 80 éve született örök példaképünk, L. K. Búvár, 1969/5. 265–267.

Mészáros Ede, vitéz

(Weissberger Ede), Fehértomp 1889.03.28. – Debrecen, 1964.07.22. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1932–1940). **Dipl.:** BTE BTK, görög-latin-magyar szakos középiskolai tanári oklevél 1920. **Tanulmányutak:** Olaszország; Görögország; Ausztria; Dalmácia. **Habilitáció:** 1932. **Szakmai szerv. tag:** Klasszikus Műveltség Barátai; Filológiai Társaság. **Távozás:** 1940. A TITE BTK Görög-latin Filológiai Szemináriumának ny. r. tanára **Kut. terület:** görög és latin filológia, a középkori latinság problémái.

F.M.: A horatiusi satira sermója. Pécs, 1932. — A kétezeréves Quintus Horatius Flaccushoz. Pécs, 1935. — Sopianae, Pécs római kori neve. Pécs, 1936. — Qua ratione Anonymus Hungarus in conscribendis Gestis suis Sacra Scriptura usus sit. Pécs [Quinqueecclesiae], 1936. — Vergilius eschatológiájához. Egyetemes Philológiai Közöny, 1936. 268–284.

Irod.: SZABÓ 674–679. — Mudrák J.: Egy elfelejtett klasszika-filológus: M. E. (1889–1964). Debreceni Szemle, 2003/1. 52–57.

Tóth Zoltán

Budapest 1888.12.09. – Budapest, 1958.06.12. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet (1939–1940); ETE JÁK Történelmi Tanszék (1940–1941). **Dipl.:** BTE BTK, történelem-latin szakos középiskolai tanári és bölcsészdoktori oklevél 1912. **Tanulmányutak:** Ausztria; Olaszország; Németország; Csehszlovákia; Svájc; Franciaország; Jugoszlávia; Törökország. **Habilitáció:** 1921.

Kandidátus: 1952. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1939); ETE JÁK ny. r. tanár (1940). **MTA lev. tag:** 1927. **MTA r. tag:** 1940. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet 1939-1940); tanszékvezető (ETE JÁK Történelmi Tanszék 1940-1941). **Szakmai szerv. tag:** MTT; Nemzetközi Múzeumi Tanács; Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság; Internationaler Museumsverein (Berlin). **Kitünt.:** MTA Léway Henrik-díja (1925). **Távozás:** 1941. Magyar Nemzeti Múzeum Történelmi Osztályán beosztott ny. r. tanár **Kut. terület:** középkori magyar hadtörténet és katonapolitika, különösen Hunyadi Mátyás fekete serege és a huszárság eredete.

F.M.: I. Mátyás hadügyi politikája. Bp., 1912. — Az államterület biztonsága. Bp., 1917. — Mátyás király idegen zsoldosserege. Bp., 1925. — Attila's Schwert. Studie über die Herkunft des sogenannten Säbels Karls des Grossen in Wien. Bp., 1930. — A huszárok eredetéről. Bp., 1934.

Irod.: Markó Á.: T. Z. Századok, 1958/5-6. 911-912. — Fehér G.: T. Z. Archaeologiai Értesítő, 1959/2. 192. — RAVASZ VI. 1172. — MEMORIA 31. — MTA III. 1319.

Fitz József

Oravicabánya 1888.03.31. – Budapest, 1964.09.12. **Alk.:** ETE Könyvtár (1930-1934); ETE BNYTK (1932-1934). **Dipl.:** BTE BTK, magyar szakos középiskolai tanári oklevél 1911; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1913. **Tanulmányutak:** Berlin (Staatsbibliothek). **Habilitáció:** 1932. **Kandidátus:** 1957. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1931); ETE BNYTK ny. r. tanár (1940). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE Könyvtár 1930-1934). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Bibliophil Társaság; Janus Pannonius Társaság; MTT; Magyar Levéltárosok és Könyvtárosok Egyesülete; Országos Ösztöndíjtanács; Magyar Irodalmi Társaságok Szövetsége; Magyar Bibliofilek Szövetsége. **Távozás:** 1934. Országos Széchényi Könyvtár, könyvtárigazgató **Főszerk.:** Közlemények a pécsi Erzsébet Tudományegyetem Könyvtárából (1930-1934); Magyar Nemzeti Bibliográfia. **Szerk.:** Keresztény Magyar Ifjúság (1907-1908). **Kut. terület:** könyvtörténet, könyvtártörténet, nyomdásztörténet, Brassai Sámuel élete és munkássága.

F.M.: Az új levél novellák. Bp., 1911. — Brassai Sámuel. Életrajz. Bp., 1912. — Die Buchdruckereifamilie Royer in Ungarn. Mainz, 1926. — A könyv története. Bp., 1930. — A pécsi püspöki könyvtár egy eltűnt kódexe. Menestarfer Chronica Hungaroruma. In: Közlemények az Erzsébet Tudományegyetem Könyvtárából 3. Pécs, 1931-1932. 1-6.

Irod.: SZABÓ 254-258. — MÉL I. 515-516. — Boda M.-né: F. J. a Pécsi Egyetemi Könyvtár élén, 1930-1934. In: Fényes M. (szerk.): Jubileumi évkönyv, 1774-1974. Pécs, 1974. 117-161. — Balogh B.: 120 éve született F. J. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2008/8. 52-57. — PL I. 232-233.

Gragger Róbert

Aranyosmarót 1887.11.07. – Berlin, 1926.11.10. **Dipl.:** BTE BTK, magyar, német és francia irodalom szakos középiskolai tanári oklevél 1909; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1910. **Ösztöndíjak:** 1905-1909 között nyári ösztöndíjak (Párizs, München, Strasbourg, Halle, Berlin); 1910/11. tanév állami ösztöndíj Berlinben. **Egy. tanár:** ETE BNYTK honoris causa egy. ny. r. tanár (1925). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Germanisták Társasága; Berlini Magyar Intézet Baráti Egyesülete. **Szerk.:** Ungarische Bibliothek; Ungarische Jahrbücher. **Kut. terület:** magyar és német irodalomtörténet, hungarológia.

F.M.: Deutsche Literaturgeschichte in Ungarn. Leipzig-Wien, 1908. — Irodalomtörténeti forrástanulmányok. Bp., 1916. — A Berlieni Magyar Tudományos Intézet. Bp., 1918. — Anthologia Hungarica. Leipzig, 1922. — Ómagyar Mária siralom (Egy hasonmással). Bp., 1923. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai, 19.)

Irod.: Kornya L.: Adalékok a magyar-német szellemi kapcsolatok történetéhez: G. R., Klebelsberg Kunó és C. H. Becker együttműködése a berlini hungarológia alakulásában. Hungarológia, 1993/4. 235-248. — Brandt Gy.: G. R., a hungarológia atyja - levelei tükrében. Hungarológiai Évkönyv, 2000/1. 97-106. — Ujváry G.: Baráti háromszög (Carl Heinrich Becker, Klebelsberg Kuno, G. R. és a hungarológia megszületése). Hungarológia, 2000/3. 99-120. old. — Ujváry G.: Kulturpolitikus, diplomata és tudományos menedzser. 75 éve hunyt el G. R. Európai Utas, 2001/3. 68-72. — Kornya L.: Bibliográfia G. R. halálának 75. évfordulóján - a megjelenés időrendjében. Hungarológiai Évkönyv, 2002/1. 211-215.

Hézsér Aurél

Tállya 1887.10.21. - Budapest, 1947.02.11. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet (1923-1935). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél földrajz-természettudományból 1910; BTE BTK, középiskolai tanári oklevél 1911. **Habilitáció:** 1923. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Földrajzi Társaság; Magyar Adria Egyesület; Királyi Magyar Természettudományi Társulat; Fővárosi Oktatók Nemzetközi Szövetsége; Oktatófilmek Országos Bíráló Bizottsága; Fővárosi Felső Kereskedelmi Iskolai Tanárok Köre; Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesülete. **Távozás:** 1935. 1935-től a bp.-i Mester utcai női felsőkereskedelmi iskola (IX. ker.) igazgatója **Szerk.:** Földrajzi Közlemények. **Kut. terület:** földrajztudomány.

F.M.: Az emberföldrajz elemei. Antropogeográfia. A középiskolák III. o. számára. Bp., 1921. — Földrajz a felsőkereskedelmi iskolák ... évfolyama számára. Bp., 1921-1930. [Számos kötet, több kiadásban.] — Földrajz. Bp., 1934. — Európa és Ázsia földrajza. Bp., 1937. — Földrajzi alapfogalmak. A Kárpátok és a magyar medence földrajza. Bp., 1937.

Irod.: SZABÓ 374-381. — MÉL I. 721. — Bartha L.: H. A. emlékezete születésének 100. évfordulójára. FKözl, 1988/3-4. 345-347. — Frisnyák S.: H. A. életműve. FKözl, 1993/3. 196-199. — Vitányi B.: H. A. élete és munkássága. Iskolakultúra, 1994/14. 91-92.

Gebhardt Antal

Pécs 1887.04.09. - Pécs, 1972.02.22. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet (1933-1938). **Dipl.:** FJTE JÁK, jog- és államtudomány 1910; ETE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél biológia-öslénytan és állatföldrajz tárgykörből 1929. **Tanulmányutak:** Rovigno; Split; Adria szigetek. **Habilitáció:** 1933. **Tud. doktora:** 1963. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Rovartani Társaság; Magyar Barlangkutató Társulat; Société des sciences naturelles du Maroc. **Kitünt.:** Munka Érdemrend arany fokozata (1967). **Távozás:** 1938. - **Kut. terület:** állattan, rovartan, barlangbiológia.

F.M.: Az abaligeti barlang élővilága. Bp., 1934. — Malakofaunisztikai és ökológiai vizsgálatok a Mecsek hegységben és a Harsányi hegyen. Pécs, 1958. — Cönológiai vizsgálatok a Mecsek-hegység patakjai mentén elterjedt Mollusca-állományon. Bp., 1960. — Faunisztikai és ökológiai vizsgálatok a Misina- és Tubestetőn (Mecsek hegység). Janus Pannonius Múzeum Évkönyve (1964). Pécs, 1965. 7-30. — Varga Lajos mikrofaunisztikai

vizsgálatai az Abaligeti barlangban. Janus Pannonius Múzeum Évkönyve (1964). Pécs, 1965. 31-37.

Irod.: SZABÓ 282-286. — Vass A.: Dr. G. A. (1887-1972). Soosiana, 1973/1. 9-10. — PL I. 259-260. — Vass A.: Emlékezés G. A.-ra 1887-1972. PSzle, 2004/3. 41-43.

Telegdi-Róth Károly

(Róth Károly, Telegdi-Roth Károly), Budapest 1886.11.14. – Budapest, 1955.09.28. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1926-1928). **Dipl.:** BTE BTK, természettan-jelző kémia szakos középiskolai tanári oklevél 1908; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél föld- és őslénytan, ásványtan, közettan tárgykörökből 1909. **Habilitáció:** 1926. **Kandidátus:** 1952. **MTA lev. tag:** 1931. **Szakmai szerv. tag:** Magyarhoni Földtani Társulat; Kir. M. Természettudományi Társulat; Országos Bányászati és Kohászati Egyesület; Magyar Barlangkutató Társulat. **Kitünt.:** Magyar Érdemrend lovagkeresztje (1939). **Távozás:** 1928. 1926-tól a TITE BTK-n az ásvány- és földtan ny. r. tanára **Kut. terület:** geológia, kőszénföldtan, paleontológia..

F.M.: Kőhalom környékének geológiai viszonyai. Bp., 1909. — A Rézhegység északi oldala. Bp., 1912. — A Rézhegység északkeleti és déli oldala. Bp., 1913. — Felső-oligocén fauna Magyarországból. Bp., 1914. — Az esztergomvidéki szénterület bányaföldtani viszonyai. Bp., 1922. [Társszerz.: Rozlozsnik P., Schréter Z.]

Irod.: SZABÓ 823-827. — Horusitzky F.: T. R. K. emlékezete. Földtani Közlöny, 1957/3. 247-253. — Dudich E.: Megemlékezés T.-R. K.-ról. Földtani Közlöny, 1985/3. 315-326. — Boda J.: Megemlékezés T.-R. K.-ról születésének centenáriumán. Földtani Tudománytörténeti Évkönyv, 1988. 203-212. — T.-R. K. Élet és tudomány, 2005/37. 1171.

Kornis Gyula

(Kremer Gyula), Vác 1885.12.22. – Budapest, 1958.04.17. **Alk.:** ETE BNYTK Filozófiai Intézet (1914-1920). **Dipl.:** BTE BTK, latin-magyar szakos középiskolai tanári és bölcsészdoktori oklevél 1907. **Tanulmányutak:** Amerikai Egyesült Államok; Németország; Olaszország. **Habilitáció:** 1914. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1914); ETE BNYTK ny. r. tanár (1916). **MTA lev. tag:** 1916. **MTA r. tag:** 1927. **Díszdoktor:** ETE BNYTK (1937). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Filozófiai Intézet 1914-1920); dékán (ETE BNYTK 1917-1918). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Pedagógiai Társaság; Kisfaludy Társaság; Magyar Külügyi Társaság; Magyar Pszichológiai Társaság; Magyar Filozófiai Társaság; Petőfi Társaság. **Kitünt.:** Corvin-koszorú (1930); MTA nagyjutalma (1938). **Távozás:** 1920. BTE BTK II. sz. Filozófiai Tanszékének ny. r. tanára **Kut. terület:** filozófia, kultúrpolitika, pszichológia, történetbölcsélet.

F.M.: Elemi pszichológiai kísérletek. Bp., 1911. — Okság és törvényszerűség a pszichológiában. Bp., 1911. — A pszichológia és logika elemei középiskolák számára. Bp., 1911. — A lelki élet, I-III. Bp., 1917-1919. — Bevezetés a tudományos gondolkodásba. Bp., 1922.

Irod.: SZABÓ 515-532. — Tar K.: K. Gy. nevelésfilozófiájának főbb sajátosságai. Bp., 1964. — MÉL I. 228-229. — Mészáros I.: Egy sztoikus bölcs - kitelepítve. K. Gy. 1951-1957 közötti leveleiből. Szabadelvű Unió, 1990. 41-49. — K. Gy. In: Hanák T.: Az elfelejtett reneszánsz - A magyar filozófiai gondolkodás a század első felében. Bp., 1993. 97-100.

Gálos Rezső

(Goldschmidt Rezső), Budapest 1885.12.17. – Budapest, 1954.08.26. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1928-1939). **Dipl.:** FJTE BNYTK, magyar és német nyelv és irodalom szakos bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevél 1908. **Habilitáció:** 1928. **Kandidátus:** 1952. **Egy. tanár:** ETE BNYTK c. ny. rk. tanár (1933). **Szakmai szerv. tag:** MTA Irodalomtörténeti Bizottság; Budapesti Philológiai Társaság; Magyar Irodalomtörténeti Társaság; Délmagyarországi Történelmi és Múzeum Egyesület; Pécsi Janus Pannonius Társaság; temesvári Szabad Lyceum; temesvári Arany János Társaság; győri Kisfaludy Irodalom Kör; kaposvári Berzsenyi Dániel Társaság. **Távozás:** 1939. A második zsidótörvény miatt 1939-ben nyugdíjazták. **Szerk.:** 1930-1937: Győri Szemle. **Kut. terület:** irodalomtörténet, a 18. század és a 19. század első felének irodalma, a 18. századi magyar irodalom német forrásai.

F.M.: Szentjóni Szabó László élete és munkái. Bp., 1911. — Szentjóni Szabó László költeményei. Életrajzi bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva kiadta G. R. Bp., 1911. — A magyar irodalom története felső kereskedelmi iskolák számára. Bp., 1922. [Társszerz.: Császár E. — Legrégibb bibliafordításunk. Bp., 1926. — Mikes Kelemen Törökországi levelei. Bp., 1930.

Irod.: SZABÓ 270-280. — Szauder J.: G. R. (1885-1954). ItK, 1954/4. 475-476. — Szauder J.: G. R. rövid életrajza és fő művei. ItK, 1954/4. 476. — Barta J.: G. R. (1885-1954). Irodalomtörténet, 1955/1. 110-112.

Strömpl Gábor

Nagyszentmihály 1885.12.12. – Jászvásár, 1945.08.22. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet (1918-1920). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1909. **Tanulmányutak:** Bécs. **Habilitáció:** 1930. **Szakmai szerv. tag:** Magyarországi Kárpát Egyesület; Magyar Turista Szövetség; Magyarhoni Földtani Társulat Barlangkutató Bizottsága; Magyar Barlangkutató Társulat; Magyar Földrajzi Társaság. **Kitünt.:** Magyar Turista Szövetség jubiláris emlékplakettje (1933); II. osztályú Sport Érdemérem (1944). **Távozás:** 1920. - **Kut. terület:** geográfia, térképészet, barlangkutató.

F.M.: Zemplénmegyei barlangok és sziklaodúk. Földtani Közlöny, 1910/9-10. 565-570., 599-605. — A Vargyas Szurdoka. FKözl, 1912. 223-226. — Előzetes jelentés az 1911. év nyarán az abauj-gömöri barlangvidéken végzett barlang kutatásokról. Földtani Közlöny, 1912/4. 325-330., 349-355. — Barlangok alakulása, pusztulása. Uránia, 1913. 292-303. — A homoródalmási barlangrendszer és kialakulása. Barlangkutató, 1913/3. 107-116., 133-140.

Irod.: SZABÓ 878-881. — Polgárdy G. (szerk.): Magyar Turista Lexikon. Bp., 1941. 181. — Haltenberg M.: In memoriam. FKözl, 1948/1. 1-11. — Székely K.: 100 éve történt. Karszt és Barlang, 1985/1-2. 68-69. — ÚMÉL VI. 1304-1305.

Koch Nándor

(Bodrogi Koch Nándor), Kolozsvár 1885.07.07. – Budapest, 1961.04.27. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1936-1940). **Dipl.:** BTE BTK, természetrajz-vegytan szakos középiskolai tanári oklevél 1908; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1909. **Tanulmányutak:** Krassó-Szörény vármegye; Ausztria; Adria vidéke. **Habilitáció:** 1936. **Szakmai szerv. tag:** Magyar Adria Egyesület; Tanügyi Tisztviselők és Felügyelők Országos Egyesülete; Magyarhoni Földtani Társulat; Országos Középiskolai Tanáregyesület. **Távozás:** 1940. az ETE BNYTK ideiglenes szüneteltetése **Szerk.:** A

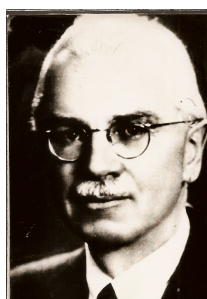
Tenger (1930-1938); Pedagógiai Értesítő; Budapesti Hírlap (1919-1926); Sporthírlap (1924-1934).

Kut. terület: geográfia, geológia; oceanográfiai vizsgálatok az Adriai-tengerben.

F.M.: A középiskola reformjához, a természettudományok néhány ágának szempontjából: A földtan tanítása a középiskolában. Budapesti Szemle, 1914. 138-146. — Hogyan értékesítsük a háború tanulságait a természetrajz és a vegytan tanításában. Bp., 1917. — A Föld keletkezésétől a történelmi emberig. Bp., 1925. — Természetrajz a középiskolák I. osztálya számára. Bp., 1926. — Természetrajz a középiskolák II. osztálya számára. Bp., 1927.

Irod.: SZABÓ 502-506.

Holub József

Alsókubin 1885.04.04. – Pécs, 1962.03.28. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet (1923-1938); ETE BNYTK Világtörténelmi Intézet (1934-1935); ETE JÁK Alkotmány- és Jogtörténelmi Tanszék (1938-1950); ETE JÁK Egyházi jogi Tanszék (1946-1950); PTE ÁJK Alkotmány- és Jogtörténelmi Tanszék (1950-1952). **Dipl.:** BTE BTK, latin-történelem szakos középiskolai tanári oklevél 1908; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél latin-történelem tárgykörből 1909; BTE JÁK, államtudomány 1920. **Tanulmányutak:** Róma; Genf; Németország; Franciaország; Olaszország; Németország; több ízben Bécs; Párizs; Brüsszel. **Habilitáció:** 1920. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1923); ETE BNYTK ny. r. tanár (1924); ETE JÁK ny. r. tanár (1938). **MTA lev. tag:** 1923. **MTA r. tag:** 1945. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet 1923-1938); igazgató (ETE Könyvtár, mb. 1928-1928); igazgató (ETE Könyvtár, mb. 1929-1930); dékán (ETE BNYTK 1929-1930); igazgató (ETE BNYTK I. sz. Klasszika-Filológiai Intézet, mb. 1932-1934); igazgató (ETE Könyvtár, mb. 1934-1935); igazgató (ETE BNYTK Világtörténelmi Intézet, mb. 1934-1935); tanszékvezető (ETE JÁK Alkotmány- és Jogtörténelmi Tanszék 1938-1950); igazgató (Erzsébet Kollégium 1942-1947); dékán (ETE JÁK 1943-1944); rektor (ETE 1944-1945); tanszékvezető (ETE JÁK Egyházi jogi Tanszék 1946-1950); tanszékvezető (PTE ÁJK Alkotmány- és Jogtörténelmi Tanszék 1950-1952). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság; MTT; Szent István Akadémia; Magyar Külügyi Társaság; Société d' Histoire du Droit. **Nyugdíj:** 1952. **Szerk.:** Turul (1914-1924). **Kut. terület:** középkori magyar történelem, jogtörténet.

F.M.: Istvánffy Pál. In: Pintér J. (szerk.): Dolgozatok Békefi Remig egyetemi tanári működésének emlékére. Bp., 1912. 222-237. — A főispán és alispán viszonyának jogi természete. Adatok középkori vármegyei közigazgatásunk történetéhez. Bp., 1917. — Az életkor szerepe középkori jogunkban és az "időlátott levelek". Századok, 1921. 32-76., 212-235. — Zala megye története a középkorban. 1. A megyei és egyházi közigazgatás története. Pécs, 1929. — A magyar alkotmánytörténelem vázlata. 1. köt. A legrégibb időktől a mohácsi vészig. Pécs, 1944.

Irod.: SZABÓ 388-396. — Komjáthy M.: H. J., 1885-1962. Levéltári Közlemények, 1962/2. 304-305. — Csizmadia A.: A jogtörténelmi oktatás a pécsi tudományegyetemen a két világháború között. Kérészy Zoltán és H. J. munkássága. In: Pap T. (szerk.): Jubileumi Tanulmányok 2. Pécs, 1967. 107-128. — Ádám A. (szerk.): Dr. H. J. és Dr. Irk Albert pécsi professzorok munkássága. (Studia iuridica auctoritate universitatis Pécs publicata, 109.) Pécs, 1986. — BENKE 88-90.

Halasy-Nagy József

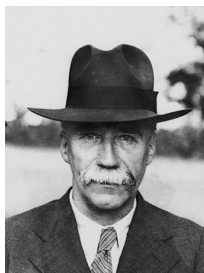

(Nagy József), Ercsi 1885.04.02. – Hajdúszoboszló, 1976.05.06. **Alk.:** ETE BNYTK Filozófiai Intézet (1921–1940); ETE Könyvtár (1923–1924); ETE BNYTK I. sz. Klasszika-Filológiai Intézet (1932–1934); ETE BNYTK Pedagógiai Intézet (1935–1937). **Dipl.:** BTE BTK, görög-latin szakos középiskolai tanári oklevél 1906; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél filozófiából 1907. **Habilitáció:** 1916. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1921). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Filozófiai Intézet 1921–1940); rektor (ETE 1923–1924); igazgató (ETE Könyvtár 1923–1924); dékán (ETE BNYTK 1927–1928); igazgató (ETE BNYTK I. sz. Klasszika-Filológiai Intézet, mb. 1932–1934); dékán (ETE BNYTK 1935–1936); igazgató (ETE BNYTK Pedagógiai Intézet, mb. 1935–1937); igazgató (ETE BNYTK Középiskolai Tanárképző Intézet 1935–1940); dékán (ETE BNYTK 1936–1937). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Filozófiai Társaság; Magyar Pedagógiai Társaság; Magyar Lélektani Társaság; Magyar-Francia Kultúrliga; Országos Felsőoktatási Tanács; Országos Közoktatási Tanács; Országos Ösztöndíjtanács; Külügyi Társaság; Kisfaludy Társaság. **Távozás:** 1937. HMTE BNYTK Filozófia Tanszékének vezetője **Szerk.:** Athenaeum; Pannonia; Pantheon. **Kut. terület:** filozófia.

F.M.: A görög atomista fizikusok filozófiájának alapvonalai. Bp., 1907. — Taine. A 19. század pozitivizmusa. Bp., 1922. — A mai filozófia főirányai. Bp., 1923. — Az ethika alapvonalai. Pécs-Bp., 1925. — Két filozófus: Platon és Kant. Bp., 1925.

Irod.: SZABÓ 343-351. — BENKE 79-81. — MEMORIA 22. — Somos R.: Az etika munkása. Jelenkor, 2003/12. 1239. — Szabó G.: H.-N. J. élete és munkássága. In: PJPE 81-92.

Fülep Lajos

Budapest 1885.01.23. – Budapest, 1970.10.07. **Alk.:** ETE BNYTK Filozófiai Intézet (1932–1940). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1912; Református Teológiai Akadémia, lelkészi oklevél 1918. **Tanulmányutak:** Párizs; Anglia; Németország; Párizs; Firenze; Róma. **Habilitáció:** 1932. **MTA lev. tag:** 1948. **Kitünt.:** Baumgarten-díj (1930); Kossuth-díj (1957); Magyar Örökség-díj, posztumusz (2001). **Távozás:** 1940. 1940-ben az ETE BNYTK megszűnése **Főszerk.:** Művészettörténeti Értesítő; Acta Historiae Artium. **Szerk.:** A szemle; Válasz. **Kut. terület:** művészettörténet, művészetfilozófia, esztétika.

F.M.: Nietzsche Frigyes: A tragédia eredete, vagy görögség és pesszimizmus. Ford. és bev. tanulmánnyal ellátta F. L. Bp., 1910. — Magyar művészet. Bp., 1923. — A művészet forradalmától a nagy forradalomig, I-II. Bp., 1974. — Rippl-Rónai, Csontváry, Derkovits. Bp., 1975. — Művészet és világnézet. Cikkek, tanulmányok, 1920-1970. [Vál., szerk., a jegyzeteket, a bibliográfiát és a névmutatót összeáll. Tímár Á.] Bp., 1976.

Irod.: SZABÓ 265-267. — Fodor A.: Ezer este F. L.-sal, I-II. Bp., 1986. — F. L. levelezése. [Szerk., a jegyzeteket és a mutatókat összeáll. F. Csanak D.] Bp., 1990-2007. — Tüskés T.: Kedves Professzor Úr. Írások F. L.-ról. Pécs, 1995. — Tüskés T.: F. L. Magyar művészetének korabeli recepciója. Dunatáj, 1995/2-3. 4-8.

Klemm Antal

(Klemm Imre Antal), Léka 1883.09.01. – Pécs, 1963.12.23. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet (1932–1940). **Dipl.:** BTE BTK, magyar-latin szakos középiskolai tanári oklevél 1908; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1909. **Tanulmányutak:** Párizs; London; Brüsszel; Róma; Stockholm; Laibach; Finnország; Oroszország; Németország. **Habilitáció:** 1923. **Kandidátus:** 1952. **Tud. doktora:** 1957. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1932). **MTA lev. tag:** 1927. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet 1932–1940); dékán (ETE BNYTK 1937–1938). **Szakmai szerv. tag:** Finnugor Társaság (Suomalais-ugrilainen Seura, Helsinki); Szent István Akadémia; Észt Tudományos Akadémia; Magyar Nyelvtudományi Társaság; Magyar Irodalomtörténeti Társaság; Kisfaludy Irodalmi Kör (Győr). **Kitünt.:** MTA Sámuel-díj (1921); Szent István Akadémia Fraknoi-nagyjutalma (1925). **Távozás:** 1940. HMTE BNYTK Magyar és Finnugor Nyelvtudományi Tanszék ny. r. tanára **Kut. terület:** általános magyar és finnugor nyelvtörténet és nyelvészet.

F.M.: Baróti Szabó Dávid nyelve nyelvújítási szempontból. (Nyelvészeti Füzetek 50.) Bp., 1908. — Mordvin szövegek. Bp., 1917. — A mondatelmélete. Bp., 1921. — A magyar nyelv történeti mondatana. Bp., 1929. — Pécs és a Mecsek neve. Pannonia, 1935/1. 1-20.

Irod.: SZABÓ 485-489. — Rónai B.: K. I. A., 1883–1963. Magyar Nyelvőr, 1964/1. 82-83. — Temesi M.: I. A. K. in memoriam. Acta Linguistica, 1965/1-2. 259-271. — RAVASZ VI. 1103-1108. — Nyíri A.: K. I. A., a nyelvtudós. Acta Universitatis Szegediensis. Sectio Ethnographica et Linguistica, 1983. 7-10.

Bognár Cecil Pál

(Bognár Cecil), Csepreg 1883.01.24. – Pannonhalma, 1967.06.28. **Alk.:** ETE BNYTK Pedagógiai Intézet (1937–1940); ETE JÁK Pedagógiai Tanszék (1940–1941). **Dipl.:** Pannonhalmi Főapátsági Főiskola, mennyiségtan, természettan 1906; Pannonhalmi Főapátsági Főiskola, középiskolai tanári oklevél 1907; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél filozófiából, pedagógiából, elméleti fizikából 1911. **Habilitáció:** 1921. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. rk. tanár (1937); ETE BNYTK ny. r. tanár (1939). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Pedagógiai Intézet 1937–1940); tanszékvezető (ETE JÁK Pedagógiai Tanszék 1940–1941). **Szakmai szerv. tag:** Szent István Akadémia; Kisfaludy Irodalmi Kör (Győr); Magyar Pedagógiai Társaság; Magyar Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság Gyermekpszichológiai Szakosztály; Országos Közoktatási Tanács; Magyar Filozófiai Társaság; Psychológiai Társaság; Aquinói Szent Tamás Társaság. **Távozás:** 1941. HMTE BNYTK **Szerk.:** Katholikus Szemle. **Kut. terület:** pszichológia, filozófia, logika, gyermeklélektan.

F.M.: A fizika alapfogalmainak és alapelveinek ismeretelméleti vizsgálata. Komárom, 1911. — Gyermektanulmányozás és gyermeknevelés. Komárom, 1913. — Okság és törvényszerűség a fizikában. Bp., 1919. — Az energia átalakulásának iránya. (A történet törvénye). Bp., 1922. — Logika. Komárom, 1922.

Irod.: SZABÓ 89-93. — SZA I. 97. — Hász E.: B. C. Bp., 2002. (Tudós tanárok – tanár tudósok) — Zátonyi S.: B. C. (1883-1967). A fizika és a pszichológia kiváló művelője. Vasi Szemle, 2009/6. 727-734.

Barankay Lajos

Temesvár 1882.02.20. – Pécs, 1965.01.14. **Alk.:** ETE BNYTK magántanár (1936–1940); ETE JÁK magántanár (1940–1949). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél magyar nyelvészetből 1907; BTE BTK, magyar és német nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári oklevél 1908. **Tanulmányutak:** Olaszország; Lipcse; Heidelberg. **Habilitáció:** 1936. **Szakmai szerv. tag:** Irodai Gyorsírókat Vizsgáló Országos Bizottság; Pécsi Tankerületi Közoktatási Tanács. **Kitünt.:** Halmos-díj (1926). **Nyugdíj:** 1949. **Kut. terület:** pedagógia, neveléstudomány, neveléstörténet.

F.M.: Analógiai alakulások a határozók körében. Pécs, 1907. — A nevelő hatás elmélete. Pécs, 1924. — A nemzeti közszellem pedagógiája. Pécs, 1926. — A gyakorlati tanárképzés megszervezése. Bp., 1928. — A magyar integritás művelődéspolitikája. Pécs, 1928.

Irod.: SZABÓ 50-52. — Simon Gy.: B. L. (1882-1965). MPed, 1965/1. 424. — Bánfai J.: Elfeledett tervek tehetségvédelmünk történetéből. II. Tehetőségek iskolája a "nemzeti közszellem" jegyében. (B. L.). Tehetség, 2006/1-2. 4-5.

Prinz Gyula

Rábamolnári 1882.01.11. – Budapest, 1973.12.31. **Alk.:** ETE BNYTK Földrajzi Intézet (1918–1940). **Dipl.:** Breslaui (Wrocław) Egy., bölcsészdoktori oklevél 1904. **Tanulmányutak:** az Almásy-féle közép-ázsiai expedíció tagja; önálló közép-ázsiai expedíció; Skócia, Izland; Macedónia; Olaszország; Skandinávia; Oroszország; Németország; Franciaország. **Habilitáció:** 1918. **Kandidátus:** 1952. **Tud. doktora:** 1955. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918). **MTA lev. tag:** 1935. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Földrajzi Intézet 1918–1940); dékán (ETE BNYTK 1919–1920); dékán (ETE BNYTK 1933–1934); dékán (ETE BNYTK 1934–1935); rektor (ETE 1935–1936). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Földrajzi Társaság; Magyar Turista Egyesület; Országos Felsőoktatási Tanács; Országos Ösztöndíjtanács. **Kitünt.:** Magyar Érdemrend Középkeresztje (1936); Lóczy-érem (1939); József Attila Emlékérem (1950); Munka Érdemrend (1954). **Távozás:** 1940. A kolozsvári FJTE BNYTK Földrajzi Intézetének vezetője **Kut. terület:** földrajztudomány, geológia.

F.M.: Utazásaim Belső-Ázsiában. Bp., 1911. — Ázsia szívében. Bp., 1912. — Magyarország földrajza. A magyar föld és életjelenségeinek leírása. Bp., 1914. — Budapest földrajza. Bp., 1914. — Pro Hungaria. Magyarország igazsága. Szózat a békekonferenciához. Pozsony, 1918.

Irod.: SZABÓ 784-792. — Somogyi S.: P. Gy., a földrajztudomány egyetemese művelője. FKözl, 1984/1. 5-9. — Krajkó Gy.: P. Gy. gazdaságföldrajzi kutatásai. Földrajzi Közlemények, 1984/1. 10-13. — Szedekényi T.: P. Gy. és a magyar földtan. Földtani Közlöny, 1984/3. 375-383. — Sragner M.: P. Gy. bibliográfia. Pécs, 1998.

Felvinczi Takács Zoltán

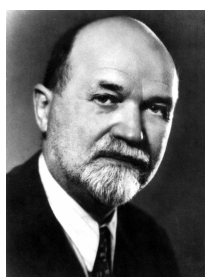
(Felvinczi Takács Zoltán), Nagysomkút 1880.04.07. – Budapest, 1964.12.04. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet (1925–1939). **Dipl.:** BTE BTK, magyar irodalom és művészettörténet 1904. **Tanulmányutak:** Olaszország; Németország; Svájc; Ausztria; Hollandia, Belgium; London; Róma; Berlin; München; Bulgária; Isztambul; Szófia; Törökország, Görögország; London; távol-keleti út (India, Kína, Japán). **Habilitáció:** 1926. **Egy. tanár:** ETE BNYTK c. ny. rk. tanár

(1939). **Szakmai szerv. tag:** Kőrösi Csoma Társaság; Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társaság; Magyar Nippon Társaság; Gesellschaft für Ostasiatische Kunst (Berlin); China-Institut (Frankfurt); Bolgár Régészeti Intézet, levelező tag; Magyar Keleti Társaság. **Távozás:** 1939. FJTE BNYTK Művészettörténeti Tanszékének ny. r. tanára **Szerk.:** Távol Kelet (A Magyar Nippon Társaság folyóirata). **Kut. terület:** művészettörténet.

F.M.: Schongauer szerepe Dürer fejlődésében. Doktori értekezés. Bp., 1903. — Dürer. Bp., 1909. — Japán művészeti kiállítás, 1910 máj. Bp., 1910. — A Magyar Történelmi Képcsarnok katalógusa. Bp., 1923. — A Hopp Ferenc keletázsiai művészeti múzeum. Bp., 1923.

Irod.: SZABÓ 922-939. — László G.: Emlékezés F. T. Z.-ra (1880-1965 [sic!]). Archaeologiai Értesítő, 1965/2. 217. — Z. F. T. (1880-1904). Az Iparművészeti Múzeum és a Hopp Ferenc Keletázsiai Művészeti Múzeum évkönyve, 1965/8. 119-120. — Ferenczy L.: F. T. Z. (1880-1964). Művészettörténeti Értesítő, 1966/2. 139. — Horváth T.: F. T. Z., Ázsia művészetének első magyar szakértője és tudósa. Művészettörténeti Értesítő, 1969/3. 225-232.

Lukinich Imre

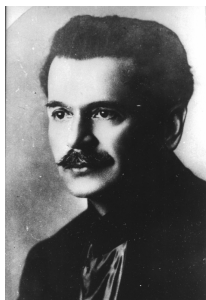

Varjas 1880.04.04. – Budapest, 1950.05.16. **Alk.:** ETE BNYTK Világtörténeti Intézet (1918-1923). **Dipl.:** FJTE BNYTK, bölcsészdoktori oklevél 1902; FJTE BNYTK, történelem-latin szakos középiskolai tanári oklevél 1903. **Tanulmányutak:** Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Dalmácia-Montenegro, Szerbia, Románia. **Habilitáció:** 1909. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918); ETE BNYTK c. ny. r. tanár (1925). **MTA lev. tag:** 1919. **MTA r. tag:** 1931. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Világtörténeti Intézet 1918-1923); rektor (ETE 1920-1921); igazgató (ETE Könyvtár 1921-1923). **Szakmai szerv. tag:** Szent István Akadémia; Lengyel Tudományos Akadémia; MTT; Lengyel-Magyar Társaság; Fédération des Sociétés Historiques de l' Europe Orientale; Lengyel Történelmi Társulat; Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság; Magyar Társadalomtudományi Társaság. **Kitünt.:** MTA Vigyázó Sándor-Alapítványának Díja (1912); MTA Bük László-jutalma (1914); Corvin-koszorú (1943); Magyar Érdemrend Középkeresztje. **Távozás:** 1923. Magyar Országos Levéltár igazgatója **Szerk.:** Archivum Europae Centro-Orientalis (1935-1944); Bulletin d' information. **Kut. terület:** Erdély 17-18. századi története, a magyarság lengyel kapcsolatai, a Bethlen- és a Rákóczi-család története, a Rákóczi-szabadságharc.

F.M.: II. Sylvester pápa. Kolozsvár, 1901. — I. Rákóczi György és a lengyel királyság. Bp., 1907. — Keresdi báró Bethlen Ferenc 1601-1653. Bp., 1908. — Erdély területi változásai a török hódítás korában, 1541-1711. Bp., 1918. — A szatmári béke története és okirattára. Bp., 1925.

Irod.: MTL 354. — KMKA I. 617. — SZABÓ 643-650. — MÉL II. 103. — Fallenbüchl Z.: Megemlékezés dr. L. I. születésének 100. évfordulóján. OSZK Híradó, 1980/7-9. 172-176.

Birkás Géza

Kőveskál 1879.08.01. – Szeged, 1951.10.15. **Alk.:** ETE BNYTK Francia Intézet (1923–1940). **Dipl.:** BTE BTK, magyar-francia szakos bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevél 1902. **Tanulmányutak:** Franciaország; Olaszország; Anglia; Belgium; Svájc; Ausztria. **Habilitáció:** 1922. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1923). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Francia Intézet 1923–1940); dékán (ETE BNYTK 1928–1929); rektor (ETE 1938–1939). **Szakmai szerv. tag:** Szent István Akadémia; Félibrige; Philologiai Társaság; Irodalomtörténeti Társaság; Janus Pannonius Társaság. **Kitünt.:** Officier de l'Instruction Publique (francia kormánykitüntetés). **Távozás:** 1940. HMTE BNYTK **Kut. terület:** irodalomtörténet, francia irodalom.

F.M.: Rousseau természetérzése. Bp., 1901. — Montaigne pedagógiai tanulmányai. Fordította, bevezetővel és jegyzetekkel ellátta B. G. Bp., 1913. — A francia irodalom története a legrégibb időktől napjainkig. Bp., 1927. — Francia-magyar, magyar-francia szótár. Bp., 1934. — A magyarság francia barátai régen és most. Pécs, 1936.

Irod.: SZABÓ 75-80. — SZEÁ I. 96. — BENKE 37-39. — Bernáth Á.: Idegen nyelvi modern filológia. In: A Szegedi Tudományegyetem múltja és jelene, 1921-1998. Szeged, 1999. 138-156. — MEMORIA 19.

Császár Elemér

Budapest 1874.08.27. – Budakeszi, 1940.07.03. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1918–1923). **Dipl.:** BTE BTK, magyar irodalom és latin szakos középiskolai tanári oklevél 1896; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1897. **Habilitáció:** 1908. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918). **MTA lev. tag:** 1909. **MTA r. tag:** 1922. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet 1918–1923); dékán (ETE BNYTK 1922–1923). **Szakmai szerv. tag:** Kisfaludy Társaság; Petőfi Társaság; Országos Színházművészeti Tanács; Budapesti Philologiai Társaság; Tisza István Tudományos Társaság; Országos Köznevelési Tanács; Berzsenyi Társaság (Kaposvár); Petőfi Társaság (Tokió); Kisfaludy Irodalmi Kör (Győr); Arany János Társaság (Nagykőrös); Balassa Bálint Irodalmi és Művészeti Társaság (Esztergom); Szerző-jogi Szakértőbizottság; Mozcóképvizsgáló Bizottság; Irodalomtörténeti Társaság; MTT. **Kitünt.:** Corvin-koszorú (1930). **Távozás:** 1923. PPTE BTK ny. r. tanára **Szerk.:** Egyetemes Philologiai Közlöny (1905–1925); Irodalomtörténeti Közlemények (1914–1939); Magyar Múzsá; Irodalomtörténeti füzetek (1928–1940). **Kut. terület:** 18-19. századi magyar irodalomtörténet.

F.M.: Firenzei preraphaelisták. Bp., 1897. — Ányos Pál versei. Bevezetéssel és jegyzetekkel kísérve kiadta Cs. E. Bp., 1907. — Kisfaludy Sándor. Bp., 1910. — Deákossapkár. Szövegkiadás magyarázatokkal. Bp., 1914. — Shakespeare és a magyar költészet. Bp., 1917.

Irod.: Gálos R. (szerk.): Irodalomtörténeti dolgozatok. Cs. E. hatvanadik születésnapjára. Bp., 1934. — Kozocsa S. (összeáll.): Cs. E. negyven évi irodalmi munkássága. Győr, 1934. — SZABÓ 121-143. — Herczeg F.: Cs. E. Emlékbeszéd a Pázmány Péter Tudományegyetem Barátainak közgyűlésén. Bp., 1941. — Halasy-Nagy J.: Emlékezés Cs. E.-re. Szeged, 1942.

Vargha Damján

(Vargha György Péter), Mosonszentmiklós 1873.04.06. – Hegyeshalom, 1956.04.06.

Alk.: ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1925–1940); ETE JÁK Magyar Irodalomtörténeti Tanszék (1940–1943). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1899; BTE BTK, magyar-latin szakos középiskolai tanári oklevél 1901.

Tanulmányutak: Németország, Franciaország, Belgium, Hollandia, Amerika, Svájc, Egyiptom. **Habilitáció:** 1919. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1925); ETE JÁK

ny. r. tanár (1940). **MTA lev. tag:** 1919. **Egy. tisztség:** igazgató (Egyetemi templom 1926–1947); igazgató (Szent Mór Kollégium 1928–1947); dékán (ETE BNYTK 1931–1932); igazgató (Magyar Irodalomtörténeti Intézet, mb. 1937–1940); tanszékvezető (ETE JÁK Magyar Irodalomtörténeti Tanszék 1940–1943); rektor (ETE BNYTK 1941–1942). **Szakmai szerv. tag:** Szent István Akadémia; MTA Nyelvtudományi és Irodalomtörténeti Bizottsága; Magyar Irodalomtörténeti Társaság; MTT; Magyar Nyelvtudományi Társaság; Katolikus Középiskolai Tanáregyesület; Országos Pázmány Egyesület. **Kitünt.:** Társadalmi Egyesületek Szövetsége keresztje; MTA Ipolyi Arnold-jutalom (1902). **Nyugdíj:** 1943. **Kut. terület:** régi magyar középkori irodalom, magyar kódexirodalom.

F.M.: Kódexeink Mária-síralmai. Bp., 1899. — Seue H. Amand a magyar kódexirodalomban. Bp., 1912. — A magyar kódexek forrásai. Bp., 1924. — Szent Ferenc és fiai a magyar kódexirodalomban. Bp., 1927. — Szent Imre-problémák. Bp., 1930.

Irod.: SZABÓ 984-985. — Brisits F.: V. D. halálára. Vigilia, 1956/6. 326-327. — RAVASZ VI. 1125. — BENKE 214-216. — Rajczi P.: V. D. és a Maurinum. PSzle, 1999/3. 66-72.

Tolnai Vilmos

(Lehr Vilmos), Pozsony 1870.07.24. – Sopron, 1937.07.29. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1925–1937); ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet (1930–1932). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1892; BTE BTK, magyar-német szakos bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevél 1894. **Tanulmányutak:**

Párizs, London; Jéna. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1925). **MTA lev. tag:** 1908. **MTA r. tag:** 1934. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet 1925–1937); dékán (ETE BNYTK 1930–1931); igazgató (ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet, mb. 1930–1932). **Szakmai szerv. tag:** MTA Nyelvtudományi Bizottsága; MTT; Janus Pannonius Társaság; Magyar Irodalomtörténeti Társaság; Magyar Nyelvtudományi Társaság; Magyar Néprajzi Társaság; Budapesti Philológiai Társaság. **Kitünt.:** Magyar Nyelvtudományi Társaság Szily-jutalma (1924). **Kut. terület:** a 18-19. századi magyar irodalom története, filológia, nyelvészet, a szavak etimológiája, irodalmi forrás- és hatáskutatás, nyelvújítás.

F.M.: Tanulmány az irodalom és verstan köréből. Bp., 1892. — A leoninus. Bp., 1892. — Verstan. In: Góbi I.: Stilisztika és verstan. Bp., 1899. — Csokonai V. Mihály verstan nézetei. Bp., 1899. — Magyarító szótár a szükségtelen idegen szavak elkerülésére. Bp., 1900.

Irod.: Alszegehy Zs.: T. V. Irodalomtörténet, 1937/3. 97. — Előd G.: T. V. Nyugat, 1937/9. 156-159. — Klemm A.: T. V. emlékezete. In: A Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem 1937-38. tanévi irataiból. Pécs, 1938. 101-112. — Dénes T.: T. V. esztétikája. Irodalomtörténet, 1940/3. 97-107. — Kozocsa S.: T. V. irodalmi munkássága. Bp., 1940.

Vári Rezső

(Weisz Rezső), Budapest 1867.12.05. – Budapest, 1940.05.17. **Alk.:** ETE BNYTK II. sz. Klasszika-Filológiai Intézet (1918–1923). **Dipl.:** BTE BTK, görög-latin szakos bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevél 1889. **Tanulmányutak:** Németország; Olaszország; Spanyolország; Görögország; Bern; Párizs. **Habilitáció:** 1897. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918). **MTA lev. tag:** 1906. **MTA r. tag:** 1926. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK II. sz. Klasszika-Filológiai Intézet 1918–1923); dékán (ETE BNYTK 1920–1921). **Szakmai szerv. tag:** Budapesti Philológiai Társaság; Parthenon Egyesület; Athéni Bizantinológiai Társaság.

Távozás: 1923. PPTE BTK Görög Nyelvi és Irodalmi Tanszék vezetője **Szerk.:** Sylloge Tacticorum Graecorum (1917-től). **Kut. terület:** klasszika-filológia, bizantinológia; ógörög nyelvészet, ókori görög szövegekritika, a korai magyar történelem bizánci forrásainak feltárása.

F.M.: De digammo in hymnis homericis questiones. I. Bp., 1889. — Scholia Vetera in Nicandri Alexipharmaca. Bp., 1891. — A classica-philologia módszeresítése hazánkban. Bp., 1895. — Bölcs Leó császárnak a hadi taktikáról szóló munkája. Kút-fő tanulmány. Bp., 1898. — Bölcs Leó haditaktikájának XVIII. fejezete. Bevezetéssel. Görög szöveg magyar fordítással. Bp., 1900.

Irod.: SZABÓ 1000-1008. — Moravcsik Gy.: V. R. Egyetemes Philológiai Közlöny, 1941. 159-161. — MÉL II. 963. — MTA III. 1365-1366.

Weszely Ödön

(Vészi Ödön (írói álnév)), Budapest 1864.08.23. – Budapest, 1935.03.06. **Alk.:** ETE BNYTK Pedagógiai Intézet (1918–1935); ETE BNYTK Filozófiai Intézet (1921–1921). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél magyar irodalom, német filológia és esztétika tárgykörökből 1894. **Tanulmányutak:** Jéna. **Habilitáció:** 1910. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918). **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Pedagógiai Intézet 1918–1935); igazgató (ETE BNYTK Filozófiai Intézet mb. 1921–0); dékán (ETE BNYTK 1923–1924); dékán (ETE BNYTK 1924–1925); igazgató (ETE BNYTK Középiskolai Tanárképző Intézet 1925–1935); rektor (ETE 1929–1930).

Szakmai szerv. tag: Magyar Pedagógiai Társaság; Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság; Magyar Filozófiai Társaság; Société Belge de Pédotechnie; Internationale Vereinigung für Psychologie und Psychotechnik; Népművelő Társaság; Országos Szabadoktatási Tanács; Országos Testnevelési Bizottság; Rajztanárvizsgáló Bizottság; Budapesti Zeneegyesület; Magyar Gyorsírók Egyesülete; Hadifogolygyámolító Hivatal könyvosztálya; Vöröskereszt; MTA Filozófiai Bizottság. **Távozás:** 1921. Rövid ideig a PPTE BTK Pedagógiai Tanszékének ny. r. tanára **Főszerk.:** Népművelés. **Szerk.:** Magyar Paedagogia (1907-1912). **Kut. terület:** neveléstudomány.

F.M.: Stilisztika polgári iskolák és felsőbb leányiskolák számára. Bp., 1893. — Írásbeli dolgozatok pszichológiája. Bp., 1902. — A grammatica szerepe a paedagógiában. Bp., 1905. — Népiskolai neveléstan, tanítástan és módszertan, tanító- és tanítónőképző intézetek számára. Bp., 1905. — A modern pedagógia útjain. Tanulmányok. Bp., 1909.

Irod.: Kornis Gy.: Gyászbeszéd W. Ö. ravatalánál. Magyar Paedagogia, 1935. 49-51. — SZABÓ 1056-1070. — Vincze L.: Vázlat W. Ö.-ről (1867-1935). MPed, 1980/1. 69-186. — Bábosik I.: Személyiségértelmezés és nevelési koncepció összefüggései W. Ö. nevelélméleti munkáiban. PedSzele, 1985/6. 553-564. — Németh A.: W. Ö. pedagógiai

Buzássy Ábel

(Buzássy Ábel József), Nagyláng 1864.01.29. – Pécs, 1929.08.13. **Alk.:** ETE BNYTK h. tanár (1923–1927). **Dipl.:** BTE BTK, latin-görög 1888. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK II. sz. Klasszika-Filológiai Intézet, mb. 1923–1925). **Szakmai szerv. tag:** Philologiai Társaság; Mecsek Egyesület; Országos Középiskolai Tanáregyesület; Katholikus Középiskolai Tanáregyesület; Szent István Társulat; Julián Egyesület; Nemzeti Szabadtanítás Egyesület. **Kut. terület:** klasszika-filológia.

Irod.: B. Á. In: Brisits F.: Az én tanárait a pécsi gimnáziumban. Pécs, 1993. 16–27. — Ódor I. – Lengvári I. (szerk.): Pécs-baranyai történelmi arcképcsarnok. [CD-ROM] Pécs, 2003. — PL I. 127.

Hodinka Antal

Ladomér 1864.01.13. – Budapest, 1946.07.15. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet (1914–1923); ETE BNYTK Világtörténeti Intézet (1923–1934). **Dipl.:** BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél szláv filológia, történelem és oklevéltan tárgykörökből 1891; BTE HK, teológia 1896. **Tanulmányutak:** Róma. **Ösztöndíjak:** 1889/90. Osztrák Történeti Intézet, kultuszminiszteri ösztöndíj. **Habilitáció:** 1905. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1914). **MTA lev. tag:** 1910. **MTA r. tag:** 1933. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Történelmi Intézet 1914–1923); dékán (ETE BNYTK 1918–1919); igazgató (ETE BNYTK Világtörténeti Intézet 1923–1934); dékán (ETE BNYTK 1926–1927); rektor (ETE 1932–1933). **Szakmai szerv. tag:** Magyar Levéltárosok és Könyvtárosok Egyesülete; Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság; Magyar Nyelvtudományi Társaság; Magyar Felsőoktatásügyi Egyesület; Felvidéki Tudományos Társaság. **Nyugdíj:** 1934. **Kut. terület:** szláv filológia, magyar-szláv kapcsolattörténet, a ruszinok története, Pécs város története, forráskiadás.

F.M.: A szerb fejedelemség viszonya Magyarországhoz. Bp., 1889. — A szerb történet forrásai és első kora. Bp., 1891. — Egyházunk küzdelmei a bosnyák bogumil eretnekekkel. Bp., 1887. — Magyarország melléktartományainak oklevéltára. I. A horvát vég helyek oklevéltára, 1490–1527. Bp., 1903. — A munkácsi görög-katolikus püspökség története. Bp., 1909.

Irod.: Szabó P.: H. A. Pécs, 1934. — SZABÓ 381–388. — Sziklay L.: H. A., a modern magyar szlavisztika egyik úttörője. Filológiai Közlemények, 1978/2. 223–226. — Udvari I. (szerk.): H. A. Emlékkönyv. Tanulmányok H. A. tiszteletére. Nyíregyháza, 1993. — H. A., a ruszin történelem kutatója (1864–1946). In: Udvari I.: Ruszinok a XVIII. században. Történelmi és művelődéstörténeti tanulmányok. (Vasvári Pál Társaság füzetei 9.) Nyíregyháza, 1994.

Zolnai Gyula

Nagysomkút 1862.12.03. – Budapest, 1949.12.24. **Alk.:** ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet (1918–1930); ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet (1923–1923). **Dipl.:** BTE BTK, magyar nyelv és irodalom és latin szakos bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevél 1887. **Tanulmányutak:** Svédország; Finnország; Finnország; Finnország. **Habilitáció:** 1895. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918). **MTA lev. tag:** 1897. **MTA r. tag:** 1924. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK Magyar Nyelvtudományi Intézet 1918–1930); igazgató (ETE BNYTK Magyar Irodalomtörténeti Intézet, mb. 1923–1923). **Szakmai szerv. tag:** Suomalais-ugrilainen Seura (Finnugor Társaság); Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (Finn Irodalmi Társaság); Magyar Nyelvtudományi Társaság. **Kitünt.:** MTA Sámuel-díj (1883). **Nyugdíj:** 1930. **Szerk.:** Magyar Nyelv. **Kut. terület:** összehasonlító nyelvészet, finnugrisztika.

F.M.: Szómagyarázatok. Bp., 1890. — Mátyusföld nyelvjárása. Bp., 1891. — Nyelvmélekeink a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1894. — Az új Nagy szótár föladatáról. [Akadémiai székfoglaló] Bp., 1899. — Magyar Oklevél-szótár. Bp., 1902–1906.

Irod.: Klemm A.: Z. Gy. (Születésének hetvenedik évfordulójára.) Magyar Nyelv, 1932/9-10. 257-259. — SZABÓ 1086-1100. — ÚMIL III. 2315. — Figler Cs.: Z. Gy. nyelvtudós. PSzle, 2002/3. 8-11.

Gyomlay Gyula

Nagyvárad 1861.07.29. – Budapest, 1942.10.20. **Alk.:** ETE BNYTK I. sz. Klasszika-Filológiai Intézet (1918–1936). **Dipl.:** BTE BTK, görög-latin szakos középiskolai tanári oklevél 1882; BTE BTK, bölcsészdoktori oklevél 1883. **Habilitáció:** 1910. **Egy. tanár:** ETE BNYTK ny. r. tanár (1918). **MTA lev. tag:** 1898. **Egy. tisztség:** igazgató (ETE BNYTK I. sz. Klasszika-Filológiai Intézet 1918–1932); dékán (ETE BNYTK 1921–1922); rektor (ETE 1926–1927). **Szakmai szerv. tag:** Budapesti Filológiai Társaság; Magyar Pedagógiai Társaság; Magyar Gyorsírók Egyesülete; MTA Klasszikus Filológiai Bizottság; MTA Nyelvtudományi, Nyelvművelő és Szótári Bizottság; Magyar Filozófiai Társaság; Magyar Nyelvtudományi Társaság; Eötvös-kollégiumi Szövetség. **Kitünt.:** MTA Teleki-érem (1921). **Nyugdíj:** 1932. **Kut. terület:** klasszika-filológia, nyelvészet, ó- és középgörög filológia.

F.M.: Az attikai köztisztviselők ellenőrzéséről, különös tekintettel büntényeik megtorlására. Bp., 1883. — Nagy képes világtörténet II.: A görögök története a római hódítás koráig. Bp., 1899. — Szent István veszprémvölgyi donatiojának görög szövegéről. Bp., 1901. — Bölcs Leó taktikája mint magyar történeti kútforrás. Bp., 1902. — Epilegomena ad Homerum... Bp., 1923.

Irod.: SZABÓ 321-328. — Mészáros E.: Gy. Gy. (1861-1942). Egyetemes Philológiai Közlöny, 1943. 49-52. — MÉL II. 1164. — BENKE 76-78. — MEMORIA 21.